

Skolförvaltningen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Toltorps förskola

2016/2017

Upprättad 2014 av Förskolans Utvecklingsgrupp samt förskolechef för Toltorps förskola

Reviderad: aug -16 av samtlig personal på förskolan tillsammans med förskolechef.

Ansvarig för planen: Inger Thungren förskolechef

Definition och begrepp

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen som kränker individens värdighet och/eller principen om alla människors lika värde. Kränkning kan även vara att utsättas för utfrysning, mobbning eller hot. Kränkning är ett uttryck för makt och förtryck. Diskriminering är en handling eller struktur, där individen kränks, utestängs eller, missgynnas av skäl som har samband med en diskrimineringsgrund, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. I verksamheten är det huvudmannen eller personal som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Vår målbild

På vår förskola ska alla känna sig trygga och respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På vår förskola ska alla bemötas med respekt, inget barn, ingen förälder och ingen pedagog ska bli diskriminerad, trakasserad, eller utsatt för kränkande behandling.

Barnens delaktighet

Vi gör barnen delaktiga i planen genom dagliga samtalen kring värdegrund, intervjuer och observationer. Vi gör kartläggning genom att intervjua och observera barnen för att ta reda på vilka risker som finns när det gäller diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta sker i början av varje termin.

Efter kartläggningen görs handlingsplaner.

I vår pedagogiska verksamhet finns det inlagt aktiviteter, tillsammans med barnen, för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen ska hänga synligt på varje avdelning på förskolan och finnas tillgänglig på Unikum samt på Mölndals stads hemsida. På föräldramöten och Brukarråd ges utrymme att ta del, informeras och komma med synpunkter om planen. Även vid utvecklingssamtal och på blogg ges föräldrar möjlighet till delaktighet och inflytande.

Friends kommer också att hålla en föräldrautbildning. Där vårdnadshavare ges möjlighet att diskutera sin egen, andra vårdnadshavares och förskolans roll i trygghetsarbetet. Vi diskuterar vikten av samverkan mellan hem och förskola och ger kunskap om lagstiftning, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Personalens delaktighet.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling är en av våra verksamhetsplaner. All personal arbetar för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det är en naturlig del i arbetslaget och i arbetet med barnen.

Hösten 16 kommer vi också att arbeta med ”Friends” förskolepaket för förskolan. Där all personal svarar på Webbaserad enkät om Kartläggning av trivsel och trygghet, förekomst av kränkningar och trakasserier samt personalens upplevelse av likabehandlingsarbetet på förskolan. Genom Friends får all pedagogisk personal på förskolan utbildning. Baserat på kunskap, verktyg och för att förstå förekomsten av kränkningar samt arbetar med att ta fram konkreta åtgärder utifrån förskolans kartläggningsresultat.

Förankring av planen.

Förskolechefen ansvarar för att likabehandlingsplanen ska vara ett levande dokument och att all personal ges kompetensutveckling inom området.

Var och en läser igenom och samtalar om planen. Därefter planerar och arbetar varje arbetslag efter sin handlingsplan, som i sin tur grundar sig på gjorda analyser efter observationer och barnintervjuer. Varje arbetslag planerar sitt arbete i barngruppen. Föräldrar och personal ska kontinuerligt kunna komma med tillämpningsförslag och åsikter om den.

Utvärdering

Årets plan ska utvärderas årligen och vara klar senast 2017-08-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas: Uppsatta mål ska följas upp, utvärderas, analyseras systematiskt.

Handlingsplaner har gjorts efter behov i de olika barngrupperna.

Alla handlingsplaner ska lämnas in till förskolechef för att få en överblick över pågående förebyggande arbete.

Varje arbetslag gör sin egen utvärdering. För att sedan sammanställas till en gemensam utvärdering för hela planen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är: Inger Thungren, förskolechef tillsammans med pedagogerna.

Främjande insatser

Namn:

Främja likabehandling grundat på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Områden som berörs av insatsen:

Kränkande behandling och diskriminering grundat på: Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning:

Förhållningssätt som gäller för grupper på Toltorps förskola:

Lära barnen att ta ansvar för sina handlingar efter ålder och förmåga.

Få, men tydliga regler.

Vara lyhörda, berömma, bekräfta och uppmuntra varandra.

Ge barnen kännedom om vad som är en kränkande behandling

Genom att vara goda förebilder för barnen skapar vi förutsättningar att utveckla empati, trygghet, allas lika värde, livsglädje, egenvärde och ett livslångt lärande.

Insats, detta når vi genom att arbeta med:

Förhållningssätt som gäller för samtliga grupper på Toltorps förskola: Dessa främjande insatser omfattar alla vuxna som verkar i våra lokaler och verksamhet.

- Vi är goda förebilder för barn och varandra.
- Vi deltar och är nära och tillsammans med barnen i aktiviteter, både inne och ute.
- Vi har en gemensam samsyn hur man ska prata med och till varandra, hur vi vill att barnen löser sina konflikter muntligt och vad som är ok att säga och vad som inte är ok att säga.
- Vi lägger stor vikt vid att alla barn kan känna sig sedda och vara en bra kompis med varandra.
- Vi stärker alla barns självkänsla genom positiv uppmuntran.
- På förskolan måste barn och vuxna få ha konflikter, man måste få visa känslor, men vara uppmärksam så ingen far illa eller känner sig utanför
- Vi utvecklar våra lärmiljöer utifrån barnens intressen och behov.
- Vi stärker barnens självkänsla genom lekar, läsa böcker, samtal och drama.

- Alla får göra sin röst hörd. Allas upplevelser är lika mycket värda.
- Tillsammans skapar vi en trygg miljö som underlättar för barnen att våga berätta om det som händer.
- Barnen på förskolan är ”allas” och samtliga vuxna ingriper vid behov.
- Vi medverkar till att skapa god kontakt med föräldrar så att de får förtroende för verksamheten och kan tala om när något är fel eller om något kommer upp i samtal med barnet hemma som rör förskolan
- Vi är noga med att skapa en miljö där barnen är trygga med att komma till oss vuxna när de vill ha hjälp att lösa en konflikt.
- När en konflikt uppstår gör vi skillnad på person och handling. Vi betonar "jag tycker om dig, men jag tycker inte om det du gjorde"
- Barnens integritet värnas om i alla vardagliga situationer på förskolan
- Vi belyser mångfalden av trosuppfattningar, där den kristna grunden t.ex. jul och påsk är en av dessa.
- Alla barn kan delta i utflykter, fester och andra aktiviteter eftersom de planeras så att alla kan följa med och delta på sina villkor
- Vi har ett pågående genusarbete på förskolan och strävar hela tiden framåt i vårt genustänkande och ser varje barn som unika individer.

Ansvarig:

Alla vuxna som arbetar på förskolan.

Datum när det ska vara klart:

Ständigt pågående. Utvärderas årligen

Arbete för nolltolerans mot kränkande behandling.

Områden som berörs av insatsen:

Kränkande behandling samt diskriminering grundat på Kön, Könsidentitet eller Könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning.

Barnen ska veta innebörden i att vi ska behandla varandra med respekt, tolerans förståelse och empati. Föräldrarna ska vara trygga med att lämna sina barn på förskolan och veta att de blir behandlade med respekt, förståelse och empati.

Insats:

Vi arbetar aktivt och tydligt med de främjande insatserna enligt föregående stycke

Vi arbetar för att forma en atmosfär och miljö där alla får lov att bli sitt bästa jag.

Vi stärker barnens självkänsla genom positiv uppmuntran.

Vi sätter tydliga gränser för hur vi behandlar varandra och lyfter fram barnens starka sidor.

Vi använder verktyget kartläggning och utarbetar handlingsplan.

Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan.

Datum när det ska vara klart:

Ständigt pågående. Utvärderas årligen

Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

Vi genomför regelbundet kartläggning genom t.ex. sociogram, värderingsövningar, observationer och barnintervjuer. Där vi kan upptäcka och identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.

Områden som berörs i kartläggningen:

Kränkande behandling samt diskriminering grundat på: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur involveras barn och föräldrar i kartläggningen:

Vi genomför samtal, intervjuer med barnen enskilt och i grupp.

Vi observerar och kartlägger relationer/samspel/lek/aktiviteter mellan barnen och mellan barn/vuxen.

Föräldrar har involverats via Brukarråd, föräldramöten, utvecklingssamtal mm.

Hur involveras personalen i kartläggningen:

Information och arbete i grupper på bland annat APT och andra personalsammankomster. Reflektion, analys, kollegialt lärande tillsammans i smågrupper om hur kartläggningen genomförs och används.

Ansvarig: Förskollärare tillsammans med övrig personal

Resultat och analys av föregående års plan

Förebyggande åtgärder

Förebyggande åtgärder grundat på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Områden som berörs av åtgärden:

Kränkande behandling

Mål och uppföljning av mål:

Alla barn ska känna att de blir behandlade med respekt och empati.

Uppföljning:

Uppföljning sker genom kontinuerliga observationer och intervjuer samt. Resultaten från uppföljningsmaterialet analyseras och värderas.

Åtgärd:

Vi utvecklar ständigt våra lärmiljöer utifrån barnens intressen och behov.

Vi har planerade aktiviteter tillsammans med barnen som stärker grupptillhörigheten.

Vi arbetar aktivt med att synliggöra mångfald/olikhet som något positivt och berikande.

Vi arbetar med att stärka barns självkänsla genom lekar, samtal, böcker och drama.

Vi arbetar med att alla barn ska få känna att de är tillgång för gruppen och sina kamrater.

Vi arbetar med att synliggöra känslan för barnen vid en upplevd kränkning.

Motivera åtgärd:

Kartläggningen indikerade ett behov av att fördjupa sina kunskaper i den normkritiska pedagogiken. Utveckla och forma lärmiljöer med mer könsneutralt material. I observationer såg vi att vi behöver förändra och skapa miljöer och aktivitet där barnen kan mötas för samlärande och samspel som lockat till lek och utforskande. Detta arbete fortsätter parallellt med handlingsplanen som utarbetas i oktober -16 tillsammans med ”friends i förskolan”

Ansvarig:

Förskolechef. Arbetet görs tillsammans med pedagoger på förskolan.

Rutiner för akuta situationer

Policy:

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på vår förskola. Alla former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling meddelas omedelbart för att åtgärder snabbt ska kunna sättas in.

Beskrivning:

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker individens värdighet och/eller principen om alla människors lika värde. Kränkning kan även vara att utsättas för utfrysning, mobbning eller hot. Diskriminering

är en handling eller struktur, där individen kränks, utestängs eller, missgynnas av skäl som har samband med en diskrimineringsgrund, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder I verksamheten är det huvudmannen eller personal som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.

Vi tar alla signaler rörande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på allvar oavsett om kränkningen utförts av förskolans personal, eller av andra barn.

Personalen är lyhörd och håller god uppsikt över alla platser där barn leker och uppehåller sig både inom- och utomhus.

Det ska alltid finnas en pedagog i närheten av barnen.

Daglig kontakt med föräldrar och regelbundna utvecklingssamtal.

Barn och föräldrar vänder sig i första hand till den personal som finns tillgänglig i gruppen.

Man kan även vända sig till annan personal, eller förskolechef, Inger Thungren

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn:

Om ett barn utsätts för kränkande behandling av andra barn:

1. **Förskolan kontaktar samtliga vårdnadshavare.**

2. **Förskolechefen underrättas.**

3. **Anmälan** skrivs av anmälare, eller vårdnadshavare. Blankett *Anmälan till förskolechef/rektor/chef pedagogisk omsorg om kränkande behandling/trakasserier*. Bilaga 1

4. **Anmälan till huvudman, dvs. Skolnämnden.** När förskolechefen/rektorn fått kännedom om att ett barn eller en elev känner sig kränkt eller trakasserad ska denne samma vecka anmäla detta. **Anmälan ska ske på särskild blankett och en kopia skickas till** förvaltningskontoret. Nämnden blir vanligtvis informerad vid kommande nämndmöte.

Diariet för och förvara anmälan i elevakten.

5. **Utredning och dokumentation** av misstänkt händelse görs på avsett dokument.

Pedagogerna för samtal med barnen för att lyfta fram deras upplevelser. Alla ska känna sig trygga och få sina röster hörda.

6. **Åtgärder i Handlingsplan** upprättas. För punkt 5 och 6, används Dokumentet *Utredning*, finns hos förskolechef samt på Mölndals intranät

7. Samtliga dokument diarieförs och arkiveras.

Arbetsgång vid uppgift om misstanke om vuxnas kränkningar av barn och elever

1. **Kännedom:** Ärenden om kränkande behandling börjar med att personal på enheten får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig kränkt eller trakasserad av en vuxen. Det kan vara barnet/eleven som själv berättar, ett annat barn/annan elev berättar, en förälder berättar eller personalen själv som ser något som händer.

2. **Anmälan till förskolechefen/rektorn:** När någon personal har fått kännedom om att ett barn eller en elev känner sig kränkt eller trakasserad av en vuxen ska denne **samma dag** anmäla detta till förskolechefen/rektorn. Om det är förskolechefen eller rektorn som sägs ha varit den som kränker ska anmälan i stället ske till förvaltningskontoret direkt. Anmälan ska ske på särskild blankett - *Anmälan till förskolechef/rektor/chef pedagogisk omsorg om kränkande behandling/trakasserier*. Bilaga 1

3. **Anmälan till huvudmannen:** När förskolechefen/rektorn fått kännedom om att ett barn eller en elev känner sig kränkt eller trakasserad ska denne samma vecka anmäla detta till **huvudmannen, dvs. Skolnämnden. Anmälan ska ske på särskild blankett och en kopia skickas till** förvaltningskontoret. Nämnden blir vanligtvis informerad vid kommande nämndmöte. Diariet för och förvara anmälan i elevakten.

4. Utredning: Förskolechefen/rektorn är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de anmälda kränkningarna. Denna skyldighet är delegerad till förskolechefen/rektorn från nämnden, som uppdrar chefen för Elevhälsan att skyndsamt tillse att utredning sker. En utredning är enligt denna rutin obligatorisk. Skyldigheten att utreda innebär att samla så mycket information och kunskap kring vad som hänt att man kan bedöma vilka åtgärder som bör vidtas. Man bör prata med både den som känner sig utsatt och den/de som kan ha kränkt eller trakasserat. I övrigt kan utredningen vara mer eller mindre omfattande beroende på omständigheterna.

- a) Chefen för Elevhälsan delger de två utredarna anmälan om misstänkt kränkning av vuxen gentemot barn/elev.
- b) Utredarna tar **inom en vecka** kontakt för möte med anmälade förskolechef/rektor där en intervjuas, antal intervjutillfällen, val av plats för intervjuerna, HR:s eventuella medverkan, fackets eventuella medverkan. Av utredningsplanen bör det framgå på vilket sätt barnets/elevens upplevelse av situationen kommer att tas tillvara. Utredningens omfattning och metod kommer att anpassas utifrån varje enskilt fall.
- c) Förskolechef/rektor bokar tider för de nödvändiga intervjuerna, och ansvarar därmed för att berörd personal och i förekommande fall barn/elev ges möjlighet att delta i utredningen.
- d) Förskolechef/rektor ansvarar för att vårdnadshavaren informeras.
- e) Berörda intervjuas enligt utredningsplanen. Utredningsplanen revideras vid behov under utredningens gång. Intervjuerna dokumenteras enligt bifogad utredningsmall.
- f) Samlingsdokumentet – *Utredning av kränkande behandling, enligt 6 kap. 10§ skollagen (2010:800)* fylls i efter varje intervju och avslutas med en sammanfattning av om vad som framkommit.
- g) Efter utredningens slut kontakter de två utredarna förskolechef/rektor för ett gemensamt möte där utredningsunderlaget lämnas över.
- h) Förskolechef/rektor fattar utifrån utredningsunderlaget beslut om 1) kränkning har skett 2) kränkning har inte skett.
- i) Utredarnas uppdrag avslutas.
- j) Utredning med beslut skickas av förskolechef/rektor till huvudmannen d.v.s. Skolnämnden

5. Vidta åtgärder: Med utredningen som grund ska förskolechefen/rektorn bedöma om skolan behöver vidta några åtgärder. Eventuella åtgärder ska leda till att kränkningarna upphör och kan vara både på individ-, grupp- och organisationsnivå. Det kan även vara något barn/någon elev som behöver stöd i att hantera situationen och bearbeta det inträffade eller upplevelsen. Om beslut fattas att kränkning har skett vidtar rektor/förskolechef tillsammans med HR beslut om lämplig insats.

6. Dokumentera åtgärderna: Alla åtgärder som förskolan vidtar dokumenteras. Detta är nödvändigt för att kunna följa upp om åtgärderna haft önskad effekt.

Skolförvaltningen

Dnr:

För elever, föräldrar, personal

Anmälan till förskolechef/rektor/chef pedagogisk omsorg om kränkande behandling/trakasserier

(6 kap. 10 § skollagen)

- Anmälan kan göras av personal, elev, förälder eller annan berörd person
- Personal är skyldig att anmäla kännedom om upplevd kränkning till ansvarig förskolechef/rektor

Anmälan gäller:

Barnets/elevens namn	Aktuell verksamhet – förskola, skola, fritidshem, annat	Avdelning/årskurs
----------------------	---	-------------------

Datum och tidpunkt för händelsen/händelserna

År, månad, dag, tidpunkt	
--------------------------	--

Vad har hänt? (bifoga ev. skrivelse)

Beskriv utförligt vad som inträffat. Hur har kränkningen skett och vad har den bestått av? Om det är vid flera tillfällen försök få med samtliga.

Anmälare

Datum för anmälan	Namn	Telefonnummer
-------------------	------	---------------